Intressanta fynd av storfjärilar (Macrolepidoptera) i Sverige 2004

MARKUS FRANZÉN & MIKAEL JOHANNESSON

Franzén, M. & Johannesson, M.: Intressanta fynd av storfjärilar (Macrolepidoptera) i Sverige 2004. **[Interesting Macrolepidoptera findings in Sweden 2004.]** – Entomologisk Tidskrift 126 (1-2): 55-70. Uppsala, Sweden 2005. ISSN 0013-886x.

This is the 32nd consecutive annual report of interesting findings of Macrolepidoptera in Sweden. Despite a rainier summer than most of the recent seasons several remarkable findings were made during 2004, and five species new for Sweden were recorded. In June a single specimen of *Antonechloris smaragdaria* was found in the archipelago of Stockholm. In July *Hadena luteago* was found on the Baltic island Gotland and *Polia conspicua* was found close to the Finnish border in Norrbotten. Two specimens of *Agrotis crassa* were found on the Baltic island Öland in August and six specimens of *Thaumetopoea processionea* were found in mid-august in southernmost Skåne. Occasional findings were reported of presumptive migrants as *Agrius convolvuli*, *Macroglossum stellatarum*, *Nymphalis xanthomelas*, *Rhodometra sacraria*, *Orthonama obstipata*, *Eulithis pyropata*, *Colobochyla salicalis*, *Cucullia fraudatrix*, *Cucullia artemisiae*, *Eucarta virgo*, *Hydraecia ultima*, *Lacanobia splendens*, *Noctua interposita*, *Cryptocalia chardinyi*, *Peridroma saucia*, *Euproctis chrysorrhoea*, *Nycteola asiatica* and *Eilema griseola*. Established populations in south-east Skåne has been found of *Minucia lunaris*, *Hoplodrina ambigua* and *Mythimna l-album*. The large number of species extending their range northwards continued also during 2004 and new provincial records are compiled in the end of this report. A new redlist was established in May 2005 and we would like to draw attention to the need of better knowledge about the actual distribution of many species to confirm suspected declines. Two species; *Mellicta britomartis* and *Cucullia argentea* appear to be on the verge of extinction and in need of immediate conservation measures. The total number of species reported from Sweden is 1097, of which nine are considered as introduced.

M. Franzén, Ekologihuset, 223 62 Lund, Sweden. E-mail: Markus.Franzen@zooekol.lu.se
M. Johannesson, IKI, Högskolan Skövde, 541 00 Skövde, Sweden. E-mail: Mikael.Johannesson@his.se

Denna 32:a årliga sammanställning över intressanta storfjärilsfynd i Entomologisk Tidskrift. Ur lepidopterologisk synvinkel var 2004 särskilt intressant tack vare flera relativt oväntade fynd. Återigen blev det ett milt år med temperaturöverskott, men det föll samtidigt mer nederbörd än normalt i så gott som hela landet. Trots de ogynnsamma väderomständigheterna har relativt många rapporter inkommit. Många arter utvidgar sin utbredning och många nya landskapsfynd har rapporterats från framförallt mindre välbesökta landskap i Svealand och Norrland. Antalet rapporter över rödlistade och minskande arter är dock dessvärre få, men vi har i denna sammanställning valt att mer än tidigare fokusera på dessa fynd. Även om rapporterna domineras av fynd från de sydligaste landskapen visar de att det fortfarande finns mycket att hitta i mindre besökta områden.

Under 2004 noterades fem nya storfjärilsarter för Sverige: *Antonechloris smaragdaria*, *Hadena* (*Conisania*) *luteago*, *Polia conspicua*, *Agrotis crassa* och ekprocessionspinnare (*Thaumetopoea processionea*). Det gör att det totala antalet

påträffade storfjärilsarter i Sverige nu är 1097 av vilka nio bedöms som införda. Om trenden från de sista åren håller i sig kommer någon fjärilsintresserad att påträffa Sveriges 1100:e storfjärilsart under 2005!

Ny rapporteringsform 2005

Att sammanställa dessa årsrapporter är tidskrävande och det har visat sig att det, åtminstone för närvarande, inte finns någon som har möjlighet att göra detta för 2005. Göran Palmqvist har dock erbjudit sig att sammanställa nya arter för landet och landskapsfynd. Rapporter emottages tacksamt av Göran på adressen Vattumannens gata 126, 136 62 Haninge, e-post: goran.palmqvist@swipnet.se. Lokal och tidpunkt bör anges samt gärna övriga intressanta fynddata. Om någon läsare är villig att lägga ett större arbete än så på nästa års rapport så vore det mycket glädjande. Kontakta redaktören i så fall. Sammanställningen kommer också ta med fynd registrerade i Artportalen – en samlingsplats för rapportering av fynd av flera organismgrupper. Artportalen, som administreras av ArtDatabanken, innefattar även fåglar, svampar och kärlväxter. Man rapporterar sina fynd genom att klicka sig vidare från www.artportalen.se. Genom Artportalen finns en stor potential att enkelt få en detaljerad inblick i olika arters utbredning och fenologi. Registrerade fynd blir omedelbart tillgängliga för andra och dubbelregistrering och felaktiga andrahandsuppgifter kan förhoppningsvis undvikas med denna rapporteringsmöjlighet. Alla bör således rapportera sina fynd i Artportalen och även ta tillfället att rapportera andra arter än de som i dagsläget bedöms som mest intressanta, vilket för de flesta är det samma som sällsynta arter. För att underlätta kommer en detaljerad instruktion samt en rapportmall i excelformat att finnas på artportalen.

I årets sammanställning publiceras som vanligt inte samtliga fynd. Samtliga inkomna fynd arkiveras dock och kan komma att utgöra viktiga uppgifter i framtiden. Fjällfjärilar behandlas mer detaljerat i en separat artikel i detta nummer (Ryrholm 2005), liksom de för Sverige nya arterna *Antonechloris smaragdaria* (Nilsson 2005) och ekprocessionspinnare (*Thaumetopoea processionea*) (Lövgren & Dalsved 2005). Anders Ohlsson och Magnus Wedelin sammanställer fjärilsfynd från Skåne, vilka publiceras i FAZETT medan Mats Lindeborg sammanställer fynd från östra Sverige (östra Småland, Blekinge, Öland), vilka publiceras i LUCANUS. Alla personer som har medverkat med fynddata omnämns i samband med att fynden redovisas. Ett stort och varmt tack till er alla!

Vädret 2004

Efter en relativt normal vinter där så gott som hela landet var täckt med snö i perioder fram till slutet på februari, kom våren på allvar först i slutet på mars. Den då relativt sena våren blev snabbt ifattsprungen och sommartemperaturer kunde noteras i Sydsverige. Relativt stabilt högtrycksväder rådde sedan fram till mitten av maj. Därefter dominerade ostadigt och kyligt väder ända fram till augusti. Regnrekord för juli månad noterades i Småland. Först i augusti kom en kort period med högsommarvärme. Den inledande delen av hösten bjöd på odramatiskt väder och en mild och regnig september följdes av en ganska torr oktober. Under den senare delen av november rådde vinterväder även i Sydsverige, men detta åtföljdes av en mild julmånad. För detaljerade uppgifter om årets väder och jämförande sammanställningar hänvisas till SMHI:s hemsida. Följ väderlänkarna på www.smhi.se.

Migrationsarter

Bland de årliga migranterna uppträdde amiral (*Vanessa atalanta*), tistelfjäril (*Vanessa cardui*) och gammafly (*Autographa gamma*) relativt sparsamt under 2004. Årets första nya art för Sverige togs vid midsommar då *Antonechloris smaragdaria* påträffades i Stockholmstrakten. Under en period med gynnsamt väder i mitten av juli noterades flera migrerande arter. Mest uppseendeväckande var det stora antal äpplerödgumpar (*Euproctis chrysorrhoea*) som noterades i sydöstra delen av landet och ett exemplar av *Hadena luteago* som togs som ny för landet på Gotland. Andra speciella arter som noterades var orangebandad parkmätare (*Eulithis pyropata*), gulbandat ordensfly (*Catocala fulminea*), brunlinjerat mätarfly (*Colobochyla salicalis*), gråbokapuschongfly (*Cucullia fraudatrix*), malörtkapuschongfly (*Cucullia artemisiae*), rosa jungfrufly (*Eucarta virgo*) och vackert lundfly (*Lacanobia splendens*).

I början på augusti togs *Agrotis crassa* som ny för landet tillsammans med andra migranter såsom åkervindesvärmare (*Agrius convolvuli*), stor dagsvärmare (*Macroglossum stellatarum*), ljusgul höfjäril (*Colias hyale*), videfuks (*Nymphalis xanthomelas*), silverlinjerat metallfly (*Autographa mandarina*), svartfläckigt knölfly (*Schinia scutosa*), brunaktigt knölfly (*Helicoverpa armigera*), gulbrunt rovfly (*Cosmia affinis*), förväxlat stamfly (*Hydraecia ultima*), storfläckigt bandfly (*Noctua interposita*), ryskt bandfly (*Cryptocalia chardinyi*), bredvingad sälgfotsläpare (*Nycteola asiatica*) och askgrå lavspinnare (*Eilema griseola*). I mitten på augusti påträffades ekprocessionspinnare (*Thaumetopoea processionea*) som ny för Sverige i sydligaste Skåne. Hösten förflöt ganska normalt, utan perioder med väder gynnsamt för höstmigration. Detta till trots noterades fynd av svavelgul långbensmätare (*Rhodometra sacraria*), vandrarefältmätare (*Orthonama obstipata*), askträfly (*Lithophane semibrunnea*) och vittofsjordfly (*Peridroma saucia*), vilka samtliga troligen var inflygare.

Nyetableringar i söder och fortsatt expansion av arter mot norr

Från 2004 föreligger enstaka fynd av orangebandad parkmätare (*Eulithis pyropata*), gulbandat ordensfly (*Catocala fulminea*), brunlinjerat mätarfly (*Colobochyla salicalis*), strecktecknat backfly (*Agrochola lychnidis*), askträfly (*Lithophane semibrunnea*), ryskt bandfly (*Cryptocalia chardinyi*) och askgrå lavspinnare (*Eilema griseola*). Samtliga dessa arter förekommer i något av våra grannländer och borde således ha möjlighet att reproducera sig också i vårt land. Om så sker är i dagsläget okänt. För andra motsvarande arter har under 2004 sannolika förekomster konstaterats. Arter såsom grått ordensfly (*Minucia lunaris*), svartfläckat glansfly (*Pseudeustrotia candidula*), ljusringat lövfly (*Hoplodrina ambigua*), rosa jungfrufly (*Eucarta virgo*), l-tecknat gräsfly (*Mythimna l-album*) och stor lavspinnare (*Lithosia quadra*) tycks alla finnas inom ett eller flera begränsade områden. Sannolikt har dessa arter åtminstone tillfälligt etablerat sig på en del av de lokaler där de uppträdde under 2004.

De nya landskapsfynden visar att många arter expanderar norrut. Bland dessa märks svingelgräsfjäril (*Lasiommata megera*), bandad hallonspinnare (*Habrosyne pyritoides*), violettbrun flikmätare (*Ennomos fuscantaria*), ullgumpsmätare (*Alsophila aescularia*), ekgördelmätare (*Cyclophora punctaria*), tofsfotad lövmätare (*Idaea biselata*), backmalmätare (*Eupithecia millefoliata*), krönt malmätare (*Chloroclystis v-ata*), palpfly (*Trisateles emortualis*), guldfly (*Pyrrhia umbra*), ockragult gulvingfly (*Xanthia gilvago*), gulhalsat ängsfly (*Apamea scolopacina*), strandängsfly (*Mesoligia literosa*), förväxlat nejlikfly (*Hadena capsincola*), vitpunkterat gräsfly (*Mythimna albipuncta*), aspsälgfly (*Orthosia populeti*), svartprickigt sälgfly (*Orthosia munda*), kantfläckat bandfly (*Noctua orbona*), brunrött skogsfly (*Cerastis leucographa*), brun sälgfotsläpare (*Nycteola degenerana*) m. fl.

Ny rödlista 2005

I maj 2005 presenterade ArtDatabanken en ny rödlista över Sveriges djur och växter. För storfjärilarna har vissa förändringar skett: flera arter som endast förekommer i fjälltrakterna är nu rödlistade och några arter i de nordligaste fjällen återfinns bland de mest hotade fjärilsarterna och i de högsta hotkategorierna. Många arter knutna till lövträd och äldre lövskogar har strukits från rödlistan, medan arter som är knutna till öppna jordbrukslandskap är representerade i samma utsträckning som tidigare. En majoritet av de rödlistade fjärilsarterna förekommer endast i de sydligaste landskapen och överraskande få fjärilar som är bundna till lövskogar och våtmarker är rödlistade. Om detta indikerar brist på ett fungerande övervakningsprogram eller att statusen för många arter är relativt stabil kan man för närvarande endast spekulera i. Kapuschongflyna (*Cucullia* spp.) är ett släkte där flera arter löper stor risk att försvinna från Sverige. Bland de mer välkända och dagaktiva arterna har allmän bastardsvärmare (*Zygaena filipendulae*), ängsnätfjäril (*Melitaea cinxia*) och violettkantad guldvinge (*Lycaena hippothoe*) tillkommit på rödlistan medan sälgskimmerfjäril (*Apatura iris*), busksnabbvinge (*Satyrium pruni*) och körsbärsfuks (*Nymphalis polychloros*) har strukits. Många dagaktiva arter har minskat kraftigt i Sverige under senare årtionden och flera av dessa har klassats upp i den nya rödlistan.

I vilken omfattning minskar arter?

Det finns ett stort behov av att bättre kunna följa flera arters aktuella utbredning i Sverige. Det är vår förhoppning att även rapporteringen av fynd av mindre sällsynta arter på artportalen kommer att öka så att vi får mer kunskap om den aktuella utbredningen av alla fjärilsarter. Kunskapsbristerna är i dag stora. Arter som expanderar är ofta lätta att upptäcka och dokumenteras mer än andra. Studier och dokumentation där enskilda lokaler följs upp återkommande kräver ett särskilt stort engagemang och är i många fall även kostsamma. Tyvärr saknas sådana studier i landet – även för så gott som alla naturskyddade områden inklusive nationalparkerna, även om kunskapen om storfjärilsfaunan måste sägas vara relativt god jämfört med andra insektsgrupper. Många arter i Sverige är relativt utbredda på Öland och Gotland, men minskar dramatiskt på fastlandet och ofta finns endast begränsad kunskap om omfattningen av utdöendet. Ofta fokuseras inventeringar helt på rödlistade arter vilket gör att icke rödlistade arter som minskar inte dokumenteras. Detta gör det extra svårt att på ett tidigt stadium uppmärksamma de arter som börjat försvinna. I Artportalen är det relativt enkelt att registrera många arter samtidigt. Det är vår förhoppning att Artportalen blir det verktyg vi tidigare saknat och som relativt snabbt kan bidra till att samla kunskapen om många arter och göra den tillgänglig för såväl entomologer som förvaltande myndigheter och en intresserad allmänhet.

Arealen med lämpliga fjärilsbiotoper har under senare år minskat dramatiskt, främst vad avser ängs- och hagmarker. I Storbritannien, Belgien och Danmark finns fungerande övervakningsprogram för insekter. Dessa har visat att uppemot hälften av dagfjärilsarterna har försvunnit i de värst drabbade områdena (Maes & van Dyck 2001). Även i Sverige finns indikationer som tyder på att många arter minskar snabbare än vad som tidigare varit känt (Eliasson m. fl. 2005). I Skåne är många arter som tidigare ansågs vanliga nu begränsade till några få lokaler (Anders Ohlsson, Erik Öckinger muntl.). På Kullaberg kunde, trots riktade ansträngningar, endast hälften av de dagfjärilar som förekom i området på 1950-talet påträffas under 2004 (Franzén & Johannesson, in prep.). Dagfjärilsfaunan rapporteras också ha minskat påtagligt i Östergötland (Douwes 2004). Mycket talar för att ett varmare klimat är orsaken till att arter expanderar norrut medan landskapsfragmentering och habitatförstörelse är orsaken till att arter minskar.

Av bastardsvärmarna är samtliga sex arter [Allmän metallvingesvärmare (*Adscita statices*) (NT), klubbsprötad bastardsvärmare (*Zygaena minos*) (VU), smalsprötad bastardsvärmare (*Zygaena osterodensis*) (NT), liten bastardsvärmare (*Zygaena viciae*) (NT), allmän bastardsvärmare (*Zygaena filipendulae*) (NT) och bredbrämad bastardsvärmare (*Zygaena lonicerae*) (NT)] som förekommer i södra Sverige rödlistade. Bastardsvärmarna är speciellt intressanta eftersom en hög artrikedom av bastardsvärmare verkar indikera en hög artrikedom av dagfjärilar (Franzén & Ranius 2004). Även för dessa vackra och relativt lättinventerade arter är kunskapen om var de idag förekommer relativt dålig, men arterna verkar sinsemellan fluktuera mycket i antal mellan olika områden. Både klubbsprötad och smalsprötad bastardsvärmare är begränsade till ett fåtal områden i Sverige. Samtliga observationer av bastardsvärmare bör noteras och rapporteras för att få ett bättre grepp om deras aktuella utbredning och status. Kanske kan man använda bastardsvärmarna som indikatorer på skyddsvärda områden med en hög artrikedom.

De mer svårobserverade nattaktiva fjärilarna har nyligen uppmärksammats som viktiga indikatorer för ändrade miljöbetingelser. Nattaktiva fjärilar är särskilt viktiga ur ett ekologiskt perspektiv då de svarar för ca 95% av alla fjärilar (New 2004). Jämfört med Sverige är kunskapen om nattfjärilar relativt god i både Finland och England (Huldén m. fl. 2000, Conrad m. fl. 2004). Enligt Conrad m. fl. (2004) har över 50% av de nattaktiva storfjärilarna minskat i Storbritannien under de senaste 35 åren. Risken är stor att vi har haft samma trend i Sverige.

Den begränsade kunskap om Sveriges fjärilsfauna som trots allt finns indikerar att många arter som tidigare betraktades som allmänna nu saknas över stora områden. Resultaten från inventeringar som genomförts i södra Sverige under senare år visar att flera tidigare vanliga arter inte har återfunnits eller att de har förekommit fåtaligt på ett begränsat antal lokaler. Några av

de arter som alltmer sällan påträffas och vars status är oklar i stora delar av södra Götaland är exempelvis: berggräsfjäril (*Lassiomata petropolitana*), ringspinnare (*Malacosoma neustria*), ängsringspinnare (*Malacosoma castrensis*), brunaktig sikelvinge (*Drepana curvatula*), blek lövmätare (*Idaea pallidata*), halvenkel lövmätare (*Idaea deversaria*), lädermätare (*Rhodostrophia vibicaria*), allmän purpurmätare (*Lythria cruentaria*), mellanmätare (*Phibalapteryx virgata*), sorgklädd fältmätare (*Epirrhoe hastulata*), mårefältmätare (*Epirrhoe galiata*), ögontröstfältmätare (*Perizoma blandiata*), vitstreckad fältmätare (*Perizoma albulata*), parallellinjerad fältmätare (*Perizoma parallelolineata*), sotmätare (*Odezia atrata*), kambrisk mätare (*Venusia cambrica*), blågrått aftonfly (*Acronicta euphorbiae*), platinafläckat metallfly (*Autographa bractea*), nordiskt kärrängsfly (*Athetis pallustris*), borstfly (*Thalpophila matura*), träbrunt ängsfly (*Apamea sublustris*), torvfly (*Calamia tridens*), vackert nejlikfly (*Hadena confusa*), olivbrunt nejlikfly (*Hadena albimacula*), kopparbrunt jordfly (*Chersotis cuprea*), blågrått jordfly (*Xestia ashworthii*), violettbrunt jordfly (*Euxoa recussa*) och brunhalsat jordfly (*Agrotis cinerea*).

Intressanta observationer

I den nedanstående sammanställingen har vi försökt att betona de rödlistade arterna, men som framgår ovan är det på grund av den snabba landskapsförändringen viktigt att notera och redovisa alla arter på Artportalen.

Systematik och nomenklatur följer Karsholt & Razowski (1996). Landskapsnoteringarna i slutet följer Svensson m. fl. (1994). De svenska namnen följer Svensson & Palmqvist (1990) med vissa justeringar efter Gärdenfors och Lindeborg (2004). För äldre fynduppgifter anges årtalet i texten efter fyndpersonen.

Rödlistekategorierna är: CR = akut hotad, EN = starkt hotad, VU = sårbar, NT = missgynnad samt DD = kunskapsbrist (Gärdenfors 2005 eller www.artdata.slu.se). Arter fridlysta inom EU har markerats med (§).

Euthrix potatoria, gräselefant. Arten verkar ha haft ett synnerligen gott år och har rapporterats i många exemplar från **Sk**, **Ha** och **Öl** (flera rapportörer). Nordligast rapporterad från **Up**, Gräsö, Norrboda 20-tal ex 23.6- 12.7 (Henrik Jeansson, Mårten Nilsson).

Agrius convolvuli, åkervindesvärmare. Arten förekom under året ovanligt sparsamt och drygt 20 ex är rapporterade mellan 13.7- 22.10. Arten har rapporterats från **Skåne**, **Blekinge**, **Halland**, **Öland** och **Gotland** (flera rapportörer).

Macroglossum stellatarum, stor dagsvärmare. **Sk**, Kåseberga 1 ex i ljusfälla 10-25.9 (Markus Franzén, Mikael Johannesson), **Ha**, Halmstad, Påarp 1 ex 1.9 (Ronny Lindman), **Sm**, Växjö 1 ex observerat 2.9 (Magnus Petersson), **Öl**, Mellstaby 1 ex 2.10 (Jesper Lind).

Carterocephalus palaemon, gulfläckig glanssmygare. Arten förekommer fortfarande mycket lokalt på lämpliga lokaler i norra **Värmland** (Mårten Nilsson).

Hesperia comma, silversmygare (NT). Denna minskande art är fortfarande lokalt ganska allmän i kustnära områden i södra Sverige och i Stockholms skärgård (Göran Palmqvist). Från **Uppland** (Östhammar, Söderön) rapporterades arten vara talrikare än normalt (Nils Hydén).

Parnassius mnemosyne, mnemosynefjäril (EN) §. Arten har i stort sett hållit ställningarna i **Blekinge** sedan föregående år med en total population på omkring 80 individer fördelade på fem lokaler. De främsta hoten mot fjärilen tycks vara igenväxning av lokalerna, EU-bete på flera lämpliga ytor och även exploatering kring intilliggande fritidshusbebyggelse. Föreningen SydOstEntomologerna har i samarbete med Länsstyrelsen i Blekinge inlett värdväxtinventeringar, röjningsarbeten samt uppfödnings- och utplanteringsförsök (Anders Brattström, Benny Henriksson, Fredrik Persson m. fl.). I **Uppland** inventerade Jan-Olof Björklund förekomsten av nunneört i Östhammars kommun för att kartlägga lämpliga habitat för *P. mnemosyne*. På de 11 lokaler där arten fanns 1985-1994 kunde fjärilen nu återfinnas endast på tre, alla i Östhammars kommun. Glädjande är att en ny stark population hittades på Söderön öster om Östhammar. Vid ett besök den 9 juni kunde personer från Upplandsstiftelsen och Länsstyrelsen i Uppland tillsammans med Jan-Olof räkna till sammanlagt 57 ex. Populationsstorleken bedömdes av Claes Eliasson till mellan 200 och 300 individer på det ca 30 ha stora området. Ytterligare en liten population påträffades på en intilliggande ö.

I **Medelpad** förekom den även under 2004 inom ett fåtal områden runt Sundsvall (Östen Gardfjell, Sami Haapala). Lokalen i **Jämtland** borde återbesökas för att bekräfta om arten finns kvar eller inte. Efterforskningar har gjorts på platsen tidigare (1986), men utan positivt resultat (Lars Imby, Håkan Elmquist, Göran Palmqvist).

Colias hyale, ljusgul höfjäril. **Öl**, Arontorp 1 ex 28.5 (Per-Eric Betzholtz), Möckelmossen 1 ex 28.5 (Tore Johansson), Torslunda 1 ex 28.5 (Bengt Åke Bengtsson), Skogsby flera ex 5.8 (Dave Karlsson), 4 ex 23.8 (Stefan Eriksson), Färjestaden 1 ex 8.8 (Magnus Persson), Åby 2 ex 25.8 (Magnus Wedelin), Gårdby 1 ex 12.8 (Mats Lindeborg), 1 ex 23.8 (Stefan Eriksson), Skarpa Alby 1 ex 23.8 (Stefan Eriksson), Färjestaden, 2 ex 8.8 (Magnus Persson), Sandby 2 ex 20.8 (Hans Lindmark).

Lycaena helle, violett guldvinge (VU). Under en inventering initierad av Länsstyrelsen i Värmland län kunde arten ej återfinnas på tidigare kända lokaler i **Värmland** (Nilsson & Berglind 2004). Arten verkar ha de största kvarvarande populationerna i **Jämtland**.

Plebeius argyrognomon, kronärtsblåvinge (CR). **Sm**, Överum 1 ex 1.8, Dalhem 5 ex 1.8, Gamleby, Rumma 6 ex 27.7 (Anders Brattström, Benny Henriksson, Mats Lindeborg, Christoffer Fägerström), Överrum, Möckelhult 1 ex 28.7 (Per Sjökvist). Mindre än 10 små lokaler är i dagsläget kända och fortfarande saknas nyare observationer av arten i **Östergötland**. Alla observationer bör rapporteras.

Aricia nicias, turkos blåvinge (VU). **Dr**, Boda 2 ex 8.7 (Anders Amandusson), **Jä,** Aspnäset 22.7 samt Olsta, Häggenås 30.7, många individer på båda platserna (Nils Forshed). Artens aktuella utbredning i Norrland är otillräckligt känd. Alla fynd bör rapporteras.

Clossiana polaris, högnordisk pärlemorfjäril (CR). En av de fjärilar som löper störst risk att försvinna från landet. Alla fynd bör rapporteras. Se vidare fjällrapporten i detta nummer.

Araschnia levana, kartfjäril. **Ha**, Halmstad, Påarp, 1 ex 6.8 (Ronny Lindman), Halmstad, Fyllinge 2 ex 8.8 (Ola Malm). Eftersom arten nu påträffades några mil norr om det halländska Vindrarp, där den påträffades såväl 2003 som 2004 (Lars Kullmar), tycks den vara på fortsatt spridning norrut längs västkusten. I **Skåne** är arten nu en av de mest utbredda dagfjärilarna (Ohlsson och Wedelin 2004). Inga fynd föreligger från Småland under 2004 där arten påträffades 2003 (Franzén 2004).

Nymphalis polychloros, körsbärsfuks. Arten tycks expandera och är nu påträffad så långt norrut som **i Småland**, Linderås (Tranås), Sänninge 1 ex 17.4 2003 (Jan-Eric Nilsson) och Stenberga, Boda 24.5 och 2 ex 29.7 (Roger Karlsson), Västervik, Maren 2 ex samt en observation 15.4 (Stefan Ekroth, Thomas Ewerlid), Emmaboda 2 ex 17.3 (Rolf Jansson), Långasjö, Karsamåla många observationer i april (Fabian Idensjö), Bäckebo, Skillerhult 1 ex på bete 10.4 (Per Sjökvist), Kristvallabrunn, Granås 1 ex på bete 4.4 (Roger Selldén). Dessutom har ett nordligt fynd från 2003 rapporterats: **Vs**, Kolbäck, Yllesta 1 ex 20.3 (Hans Lindmark).

Nymphalis xanthomelas, videfuks. **Sm**, Emmaboda, Vissefjärda 9.4 1 ex fotograferat på savande björk (Rolf Jansson, Bo Söderström), **Sö**, Oxelösund, Hasselö-Bergö 5.8 (Magnus Åbrink). Första fynden i Sverige sedan mitten av 1960-talet. Arten har expanderat i Baltikum och Finland och enstaka fynd har även gjorts i Danmark under senare år. I april 2004 fotograferades även en individ i Köpenhamn (Per Stadel Nielsen muntl.). *N. xanthomelas* är mycket lik *N. polychloros* men har ljusbruna ben. Även på ovansidan finns karaktärer: vingarnas ytterkanter är något tydligare tandade och det brunsvarta utkantsbandet på ovansidan är bredare och mer diffust avgränsat inåt på *N. xanthomelas*. Av de tre gulaktiga fläckarna vid framvingens framkant är endast den yttre tydlig och mer gulvit hos *xanthomelas*. Mitt på bakvingens framkant är den mörka fläcken större, distinktare och svartare hos *xanthomelas* inte brunaktig som hos *polychloros*.

Melitaea cinxia, ängsnätfjäril (NT). Samtliga fynd bör rapporteras från fastlandet. Arten finns lokalt på enstaka lokaler i sydöstra **Östergötland** (Göran Engqvist) och längs **Skånes** syd- och östkust (flera rapportörer). Däremot verkar arten under de senaste åren ha försvunnit från Västervikstrakten i **Småland** där den ännu förekom i mitten av 1990-talet (Stefan Ekroth). Arten finns även kvar i Stockholms södra skärgård men har minskat på senare år, bl a har den ej återfunnits på Muskö där den var allmän i början

på 1990-talet. Den är ej heller återfunnen i Roslagen sedan 1990-talet (Jan-Olov Björklund, Göran Palmqvist).

Melitaea diamina, sotnätfjäril (NT). Arten förekommer relativt allmänt på lämpliga lokaler runt Örtensjöarna i **Värmland** (Mårten Nilsson). Arten ser ut att ha sitt starkaste fäste i landet i **Vr, Dr** och **Gä**. I samband med Länsstyrelsen i Jönköpings läns övervakning av dagfjärilar (Johansson 2004) påträffades arten på flera lokaler i runt Eksjö i norra **Småland** (Niklas Johansson).

Melitaea britomartis, veronikanätfjäril (CR). Arten är rapporterad från två lokaler, en i **Östergötland** och en i **Småland** (Göran Engkvist, Markus Forslund). Läget är fortsatt mycket kritiskt för denna art och i **Östergötland** kunde endast 3 honor påträffas trots flera besök på lokalen (Göran Engkvist). En av de tidigare lokalerna är planterad med tall och arten är ej påträffad där på två år. Populationerna på de idag kända lokalerna måste följas betydligt bättre än vad som sker idag och lokalerna borde skötas för att förbättra situationen för denna art som är en av de fjärilar som löper störst risk att inom en snar framtid försvinna från landet.

Limenitis populi, aspfjäril. **Nb**, Östra Granträsk 1 ex 10.7 (Bert Gustafsson) samt Vuollerim i juli 2000 (Kenth Sandling via Mats Karström). Nordligaste fynden i landet. Arten har expanderat mycket kraftigt i Finland under senaste årtiondet och nordgränsen ligger för närvarande i nivå med Bottenviken. Sannolikt härstammar de nordliga svenska fynden från den finska populationen. Även i trakterna öster om Storsjön i **Jämtland** har aspfjärilen återkommit (Bo Norell) till de marker den erövrade under 1940-talet, men som den försvann ifrån under de regniga åren på 1960-talet .

Apatura iris, sälgskimmerfjäril. Ett äldre fynd från **Bl**, Karlshamn, Kollevik 1 ex 18.7 1996 (Magnus Persson). Arten fortsätter att expandera i Sydsverige, dock inte alls i så snabb takt som i Finland.

Lasiommata petropolitana, berggräsfjäril. Arten bör uppmärksammas mer och rapporteras. Mycket tyder på att arten har blivit mycket sällsynt i stora delar Götaland och möjligen även i Svealand.

Lasiommata megera, svingelgräsfjäril. **Vr**, Ladholmen, Värmlandsnäs 2 ex 4.9 (Tomas Carlberg). Nordligaste inlandsfyndet hittills.

Coenonympha hero, brun gräsfjäril (NT) §. **Vr**, Älvsbacka, Torsked många ex 3.6- 8.7 (Mårten Nilsson). Arten hotas av att andelen öppen mark i skogslandskapet minskar, främst genom granplantering (Cassel-Lundhagen 2004).

Habrosyne pyritoides, bandad hallonspinnare. Fjärilen fortsätter sin expansion norrut och den nu nordligaste fyndplatsen är **Gä**, Gävle, Ytterharnäs 1 ex 8- 27.7 (Clas Källander).

Watsonalla binaria, eksikelvinge. Arten tycks alltjämt uppträda lokalt allmänt och är utbredd från **Skåne** till norra **Halland**. Den har också rapporterats i enstaka exemplar på **Öland** (flera rapportörer).

Alsophila aescularia, ullgumpsmätare. **Sö**, Stockholm, Södermalm 1 ex 4.8 (Johan Berg). Arten fortsätter sin expansion norrut och detta är det hittills nordligaste fyndet.

Calospilos sylvata, almfläckmätare. **Nb**, Seskarö 1 ex 7.7 (Ingvar Svensson). Nordligaste fyndet i Sverige.

Pachycnemia hippocastanaria, mottmätare (CR). **Sk**, Sandhammaren 1 ex 7-13.5, 1 ex 14-22.5, 1 ex 23-30.5, 2 ex 31.5- 5.6 (Jan Olof Ördén), Järahusen, 2 ex 30.5- 8.6 (Clas Källander, Nils Ryrholm), Mälarhusen, 1 ex 31.5, 6 ex 20-30.5 (Jesper Lind). Arten förekom tidigare i två generationer i landet. Nu verkar arten endast flyga i en generation i maj-juni, möjligen beror detta på att artens habitat håller på att växa igen och att den därmed har fått ett mikroklimat som endast möjliggör en generation per år. Inga fynd utanför sydostligaste **Skåne** är kända under den senaste 10-årsperioden.

Pseudopanthera macularia, pantermätare. **Vr**, tämligen allmänt förekommande i både Örtensjöområdet och Östmark-Höljes (Mårten Nilsson).

Dyscia fagaria, skuggmätare (EN). Arten är fortfarande utbredd på Stora Alvaret på **Öland**. Inga fastlandsrapporter föreligger.

Pseudoterpna pruinata, daggig ginstmätare (CR). (Fig. 1). Med syfte att ta fram underlag för ett åtgärdsprogram för fjärilar (och andra insekter) knutna till ginst (*Genista*) påbörjades en inventering sommaren 2004. Under denna påträffades arten på två tidigare okända lokaler i **Halland**: Veinge, Göstorp ca 10 ex 21.6- 28.7 och

Tönnersjö skjutfält 2 ex 28.7 (Ronny Lindman, Nils Ryrholm, Ola Malm, Jan-Olov Björklund).

Antonechloris smaragdaria. **Sö**, Djuröbadens pensionat 1 ex 25.6 (Mårten Nilsson). Ny art för landet! Som svenskt namn föreslår Mårten midsommarmätare. Se vidare i separat notis i detta nummer.

Thalera fimbrialis, tandad lundmätare. **Sö**, Torö 1 ex 16- 30.7 (Göran Palmqvist). Nordligaste fyndet på ostkusten.

Hemistola chrysoprasaria, smaragdgrön lundmätare (EN). **Sk**, Böste 2 ex 8.7- 14.7 (Markus Franzén, Mikael Johannesson). Statusen för denna vackra och ovanliga art är för närvarande tämligen okänd varför samtliga fynd av arten bör rapporteras.

Cyclophora porata, brunvattrad gördelmätare. Arten var under 2004 tämligen sparsam i förekomstområdet i sydöstra **Skåne** (flera rapportörer). Utöver dessa rapporterades fynd från **Sk**, Kullaberg, Hjortstugan 1 ex 29.8- 5.9 (Markus Franzén, Mikael Johannesson) och **Öl**, Arontorp 1 ex 13.8 (Per-Eric Betzholtz).

Scopula ornata, prydlig lövmätare (CR). Inga rapporter från 2004 har inkommit. Artens enda kända förekomst vid Löderup i **Skåne** utgörs av ett mycket litet område varför samtliga fynd bör rapporteras.

Scopula marginepunctata, gulgrå lövmätare (CR). **Sk**, Ö. Hoby, Örnahusen 1 ex 14-22.8 (Sami Haapala, Clas Källander, Nils Ryrholm), Kåseberga 1 ex 10- 24.6 (Markus Franzén, Mikael Johannesson), Löderups strandbad 5 ex 23.8 (Stefan Eriksson). Arten är fluktuerande och mycket fåtalig i sydöstra **Skåne**. Samtliga fynd bör rapporteras.

Idaea ochrata, ockralövmätare. **Sk**. Arten rapporterades under året från flera lokaler i södra **Skåne** (flera rapportörer)**,** nordligast vid Krankesjön, Stensoffa (Markus Franzén, Mikael Johannesson) och Simrishamn (Jan Olof Ördén).

Idaea biselata, tofsfotad lövmätare. Fjärilen måste haft ett mycket bra år och har noterats ny för **Medelpad** (Sami Haapala, Östen Gardfjell) och **Härjedalen** (Sami Haapala, Clas Källander, Nils Ryrholm).

Rhodometra sacraria, svavelgul långbensmätare. **Sk**, Ö. Hoby, Spraggehusen 1 ex 20-30.10 (Sami Haapala, Clas Källander, Karl Källander, Nils Ryrholm). Detta är det elfte svenska fyndet av denna mycket karakteristiska art. De senaste fynden gjordes 2003 och 1999 (Palmqvist 2000, Franzén 2004)

Lythria cruentaria, allmän purpurmätare. **Vr**, Karlstad, g:a flygplatsen 10-tal ex 3.7 (Mårten Nilsson). Sällsynt och lokal i Värmland. Denna tidigare så utbredda torrmarksart har minskat eller försvunnit från delar av sitt tidigare svenska utbredningsområde.

Scotopteryx mucronata, gulstreckad backmätare (CR). Under inventeringsarbete (se under *P. pruinata* ovan) påträffades den numera trängda arten på en ny lokal **Halland**, Veinge, Göstorp 3 ex 5.6, 4 ex 10.6 (Jan-Olov Björklund, Ronny Lindman, Ola Malm, Nils Ryrholm).

Scotopteryx luridata, sen ginstbackmätare (EN). Arten tycks förekomma på de flesta platser i **Halland** där dess värdväxt hårginst (*Genista pilosa*) växer. I samband med kartläggningen av ginstlevande arter (se under *P. pruinata* ovan) påträffades arten på ett flertal tidigare okända lokaler, i synnerhet i trakterna av Veinge i **Halland** (Jan-Olov Björklund, Ronny Lindman, Ola Malm, Nils Ryrholm).

Orthonama obstipata, vandrarefältmätare. **Sk**, Sandhammaren 1 ex 15- 21.10 (Jan-Olof Ördén), **Öl**, N Möckleby, Dörby 1 ex 17- 22.10 (Hans Karlsson).

Catarhoe rubidata, rödbandad fältmätare (VU). **Sm**, Bäckebo, Skillerhult 1 ex 3.7 (Per Sjökvist), Nybro 4.7 (Peter Koch Smith). Första fynden från **Smålands** inland på mer än 10 år. **Öl**, Arontorp, 1 ex 16.7, 1 ex 4.8, Nedre Ålebäck 1 ex 17.7- 1.8 (Per-Eric Betzholtz), N. Möckleby, Dörby 2 ex 26- 31.7 (Hans Karlsson), N. Möckleby, Strandtorp 1 ex 27.7- 4.8 (Mats Lindeborg), Gårdby 1 ex 24.7 (Fredrik Persson m. fl.). Samtliga fynd av arten bör rapporteras.

Costaconvexa polygrammata, mångstreckad fältmätare (NT). **Sk**, Borrby strand 1 ex 9- 18.7, Sandhammaren 1 ex 21- 26.8 (Jan-Olof Ördén), Kåseberga 1 ex 10- 15.8 (Markus Franzén, Mikael Johannesson).

Eulithis pyropata, orangebandad parkmätare. **Go**, Öja, Roes 1 ex 21.7 (Clas Källander, Karl Källander, Nils Ryrholm).

Melanthia procellata, klematisfältmätare. **Sk**, Ö. Hoby, Spraggehusen 1 ex 19- 26.7 (Pavel Bina, Clas Källander, Nils Ryrholm). Första

fyndet utanför artens kända förekomstområde på Falsterbo-halvön.

Perizoma bifaciata, snedstreckad fältmätare (NT). **Vs**, Kolbäck, Yllesta 1 ex 18.7 (Hans Lindmark), **Me**, Alnön ca 5 ex 10- 18.8 (Sami Haapala). Arten är ovanlig i inlandet och i Norrland.

Eupithecia millefoliata, backmalmätare. Arten fortsätter att expandera och har under året rapporterats från **Sk**, **Sm**, **Ha**, **Öl**, **Sö**, **Go**, **Up** och **Gä** (många rapportörer). Nordligast rapporterad från **Gä**, Gävle, Ytterharnäs 1 ex 27.7-7.8 samt 1 ex 8- 14.8 (Clas Källander, Nils Ryrholm).

Chloroclystis v-ata, krönt malmätare. Arten tycks förekomma sparsamt, men stabilt, i **Skåne**, **Öland** och längs **Hallandskusten** (Flera rapportörer). I år har dock också en del inlandsfynd av arten gjorts: **Vg**, Axvall, 1 ex 18.5, 1 ex 2.8, 1 ex 5.8, 1 ex 6.8, Forshemsviken, 1 ex i augusti (Mikael Johannesson). Nordligaste fyndet är från från **Vr**, Karlstad, Knappstad 1 ex 26.7 (Carl Åke Pettersson). Arten är en av de arter som expanderat kraftigast av alla sen den togs som ny för Sverige 1976 (Skou 1984).

Chesias rufata, rödtonad harrismätare (EN). Till skillnad från de andra ginstbundna mätarna påträffades denna art, trots ansträngningar, inte på några nya lokaler i **Halland**. Arten är dock känd för att kunna fluktuera mycket, samt för att ha en mycket oregelbunden flygtid (Ronny Lindman m. fl.).

Lithostege griseata, grå puckelmätare (EN). **Bl**, Utlängan 1 ex 18.5- 9.6 (Per-Eric Betzholtz). Fortfarande förekommer arten runt Åhus i **Skåne**. Fynd utanför detta område är mycket sällsynt.

Lithostege farinata, vit puckelmätare (CR). Inga rapporter föreligger sedan början på 1990-talet. Arten bör eftersökas och rapporteras.

Thaumetopoea processionea, ekprocessionspinnare. **Sk**, Falsterbo strandbad 3 ex 19.8 (Börje Dalsved, Richard Lövgren), Böste 1 ex 16-27.8, Östra Värlinge 1 ex 16- 27.8, Mossbystrand 1 ex 17- 26.8 (Markus Franzén, Mikael Johannesson). Ny art för landet! Läs mer om arten i separat artikel i detta nummer.

Paracolax tristalis, ockragult sprötfly. **Hs**, Rogsta, Hornslandet 1 ex 3.8. En mycket mörk individ (Bo Olsson). Nordligaste fyndet i landet.

Catocala nupta, vinkelbandat ordensfly. Fortfarande utbredd och frekvent i stora delar av sydligaste Sverige. Nordligast rapporterad från **Sö**, Floda, Sörtorp 20-tal ex 15.8- 30.9 (Karl Källander), och **Up**, Dannemora 1 ex 25.9 (Stefan Eriksson).

Catocala fulminea, gulbandat ordensfly. **Öl**, Össby 1 ex 22.7- 8.8 (Per-Eric Betzholtz), **Go**, Sundre, Barrshage 1 ex 21.7- 21.8 (Sami Haapala, Clas Källander, Nils Ryrholm).

Minucia lunaris, grått ordensfly. En inventering av arten i sydöstra **Skåne** visade att arten förekommer i ekskogarna i hela Sandhammarområdet. Totalt har 8 ex rapporterats från perioden 23.5- 25.6 (flera rapportörer). Arten verkar uppträda mycket fåtaligt och kommer endast undantagsvis till ljus, vilket innebär att den tidigare till viss del kan ha varit förbisedd. Arten påträffades ny för landet i Sandhammaren 1.6 1973 (Douwes 1974). Arten har även noterats på Bornholm under 2004 (Per Stadel Nielsen muntl.).

Colobochyla salicalis, brunlinjerat mätarfly. **Sk**, Sandhammaren, Backåkra 1 ex 12.7 (Jan Sjöstedt, Mats Lindeborg, Henrik Lind, Jesper Lind), Järahusen 1 ex 26.6- 8.7, Mossbystrand, 1 ex 10- 21.7 (Markus Franzén, Mikael Johannesson, Clas Källander, Nils Ryrholm). **Up**, Raggarön 1 ex 8.7 (Jan-Olof Björklund). Sannolikt kan arten vara på väg att etablera sig i Sverige även om inga fynd har gjorts på något som tycks vara en lämplig lokal.

Lamprotes c-aureum, förgyllt metallfly (CR). Inga fynd i **Skåne** sedan början på 1990-talet. Bör eftersökas och rapporteras, även negativa fynd är bra att dokumentera.

Autographa macrogamma, långfläckat metallfly **Öl**, Mellbytorp, 1 ex 8- 13.8 (Anders Robertsson). Arten visar sig sällan så långt söderut, andra fyndet på Öland.

Autographa mandarina, silverlinjerat metallfly. Arten påträffades i år i **Sk**, **Bl**, **Ha**, **Sm**, **Öl**, **Go**, **Sö** och **Up**. De klart flesta av cirka 200 fynd gjordes i de sydöstra delarna av landet, främst på **Öland** under augusti (flera rapportörer). Anmärkningsvärt är hur de migrerande arterna fluktuerar i antal mellan olika år. Förekomsten under 2004 var den rikligaste på många år.

Abrostola triplasia, brungult nässelfly. Jämfört med 2003 har arten uppträtt i mindre antal

under 2004. Trots detta rapporterad från de flesta landskap upp till **Uppland**.

Deltote bankiana, tvärstreckat glansfly. Arten har uppträtt i mindre antal än 2003, förutom i **Skåne** och på **Gotland**. Arten har dock rapporterats från även **Blekinge** och **Öland**.

Pseudeustrotia candidula, svartfläckat glansfly. **Sm**, Bäckebo, Skillerhult 1 ex 18.7, 2 ex 30.7 (Per Sjökvist), Västervik, Jenny 1 ex 6.7- 11.7 (Stefan Ekroth, Thomas Ewerlid), **Sö**, Utö, Krokarna 1 ex 12.7, Nämdö, Böte 1 ex 15.7 (Göran Palmqvist). På **Öland** noterades drygt 20 individer (flera rapportörer) och på **Gotland** ca 50 individer (Clas Källander, Karl Källander, Nils Ryrholm). Jämfört med 2003 har arten minskat.

Cucullia fraudatrix, gråbokapuschongfly. **Sk**, Mossbystrand 1 ex 10- 21.7, 1 ex 22.7- 8.8 (Markus Franzén, Mikael Johannesson).

Cucullia argentea, silverfläckat kapuschongfly (CR). **Sk**, Åhus 1 ex 5.7 (Roger Selldén). Trots att arten har eftersökts på många platser har inga andra fynd rapporterats. Arten bör eftersökas även fortsättningsvis.

Cucullia artemisiae, malörtkapuschongfly (DD). **Sk**, Ripa 2 larver på fältmalört 27.8 (Anders Ohlsson), **Öl**, N. Möckleby, Dörby 1 ex 24.7 (Hans Karlsson).

Cucullia chamomillae, sötkullkapuschongfly. Arten visade sig vara utbredd och larver påträffades på ett 10-tal lokaler runt Flen i **Södermanland** under juni och juli (Göran Ripler). Av de påträffade larverna var redan ca en tredjedel parasiterade så sannolikt kommer arten bli betydligt ovanligare här under kommande år.

Cucullia gnaphalii, gullriskapuschongfly. **Sm**, Västervik, Jenny 1 ex 1- 5.7 (Stefan Ekroth, Thomas Ewerlid). Första fynden i **Småland** sedan 1995. **Ha**, Näsbokrok, Åsa, 1 ex 27- 28.6, 1 ex 7- 16.7, Stråvalla strand 2 ex 7- 16.7 5 ex 28.6- 6.7 (Mikael Johannesson, Peter Streith).

Cucullia scrophulariae, flenörtkapuschongfly (CR) verkar för närvarande inte vara bofast i Sverige. Inga fynd har rapporterats på 10 år.

Amphipyra perflua, poppelbuskfly. **Sm**, Växjö 2 ex 17.8 (Magnus Pettersson), **Vr**, Säffle, Kärrholmen 8 ex 7- 20.8 (Mårten Nilsson). En lokal och främst kustbunden art som för närvarande uppvisar expansionstendenser in i landet.

Schinia scutosa, svartfläckigt knölfly. **Sk**, Maglehem 1 ex observerat på dagen 7.8 (Anders Ohlsson), **Ha**, Åsa, Näsbokrok 1 ex 8- 17.8 (Mikael Johannesson, Peter Streith).

Heliothis viriplaca, grönaktigt knölfly (VU). **Sk**, Kåseberga 1 ex 27.8- 9.9 (Markus Franzén, Mikael Johannesson). Arten har tendenser att migrera, men den är endast bofast i södra till nordöstra Skåne och på Öland. Möjligen kan någon av dessa populationer ha dött ut under de senaste åren. Alla fynd av arten bör rapporteras.

Helicoverpa armigera, brunaktigt knölfly. **Sk**, Lund, Kungsmarken, 1 ex 11- 17.9 (Hannu Saarenmaa), **Öl**, N. Möckleby, Dörby, 1 ex 11- 17.9 (Hans Karlsson), Runsbäck 1 ex 18.10 (Mats Lindeborg).

Hoplodrina ambigua, ljusringat lövfly. (Fig. 2). Arten noterades längs kusten mellan Böste och Örnahusen i södra-sydöstra **Skåne** (flera rapportörer). Arten var åtminstone tillfälligt bofast i Kåsebergatrakten där den kunde noteras i såväl ett ex av förstagenerationen 31.5- 9.6 som i ett 20-tal exemplar i andragenerationen under augusti-september (Markus Franzén, Mikael Johannesson, Peter Streith m. fl.). Arten påträffades även i **Halland** i ett exemplar i Näsbokrok, Åsa 8- 17.8 (Mikael Johannesson, Peter Streith) och så långt norrut som **Gästrikland**: Gävle, Engesberg 1 ex 12.7- 4.9 (Clas Källander, Nils Ryrholm).

Athetis gluteosa, gråaktigt kärrängsfly. **Me**, Indalsälvens delta 4 ex 13.7 (Östen Gardfjell). Arten som i Sverige i övrigt endast är känd från **Go** och norra **Öland** finns uppenbarligen kvar ännu snart 20 år efter att den först upptäcktes.

Athetis pallustris, nordiskt kärrängsfly. **Me**, Alnön 2 ex 30.6- 8.7 (Sami Haapala). Minskande art som bör rapporteras, särskilt från södra delen av landet.

Proxenus lepigone, gråbrunt kärrängsfly. **Sk**, Mossbystrand 1 ex 22.7- 8.8 (Mikael Johannesson, Peter Streith). Arten flyger i två generationer i Mellaneuropa. Första fyndet i **Skåne**.

Eucarta virgo, rosa jungfrufly. **Sk**, Kåseberga 2 ex 22.7- 9.8 (Mikael Johannesson, Peter Streith). **Öl**, Mellstaby 1 ex 18.7, 1 ex 29.7- 4.8, Seby 1 ex 23- 29.7 (Jesper Lind), Gillberga 1 ex 13.7 (Richard Lövgren), Mellbytorp, 1 ex 11- 17.7 (Anders Robertsson), **Sm**, Västervik, Jenny 1 ex 20- 25.8 (Stefan Ekroth, Thomas Ewerlid).

Cosmia affinis, gulbrunt rovfly (VU). **Sk**, Smygehamn 1 ex 27.8- 9.9 (Markus Franzén,

*Figur 1. Daggig ginstmätare (**Pseudoterpna pruinata**), en av de arter som är knutna till ginst (**Genista**) och som under sommaren 2004 inventerats i Halland. Arten påträffades på två tidigare okända lokaler. Exemplaret på bilden fotograferades på en av dessa. Ha, Veinge, Göstorp 7.7. Foto: Ronny Lindman.*

*During a survey of species using **Genista** spp. as host-plants, two new localities were found for **Pseudoterpna pruinata**. This particular moth was found on one of these.*

*Figur 2. Ljusringat lövfly (**Hoplodrina ambigua**) är en av de arter som under senare årtionden uteslutande betraktats som migrerande till Sverige, men som numera förmodas åter vara åtminstone tillfälligt etablerad längs sydkusten av Skåne. Bilden föreställer ett förstagenerationsexemplar som påträffades 31.5-9.6 i Kåseberga. Foto: Ronny Lindman.*

*Finds of **Hoplodrina ambigua** has for a number of years been considered as migrants. During the most recent years, however, it seems to have re-established itself on the southernmost coast of Skåne. This first-generation moth was found in Kåseberga during the period 31.5- 9.6.*

Mikael Johannesson), **Öl**, Näsby 1 ex 9- 15.8 (Per-Eric Betzholtz), vilka båda är fynd utanför artens enda kända förekomst på **Öland**.

Agrochola lychnidis, strecktecknat backfly. **Sk**, Löderup, Järahusen 1 ex 11- 23.9 (Pavel Bina, Clas Källander, Nils Ryrholm), Kåseberga 1 ex 26.9- 25.10 (Markus Franzén, Mikael Johannesson). Artens fåtalighet under senare år tyder på att endast tillfälliga migrerande individer når Sverige.

Lithophane semibrunnea, askträfly. **Sk**, Sandhammaren 1 ex 17.9, 1 ex 3.10- 7.10, 1 ex 8.10- 14.10, 1 ex 15.10- 21.10, 1 ex 22.10-30.10, 2 ex 1.10- 2.10 (Jan-Olof Ördén), 1 ex 28.9- 10.10, (Clas Källander, Nils Ryrholm), Löderup 1 ex 10.10- 25.10, Järahusen 1 ex 10.10- 25.10 (Clas Källander, Nils Ryrholm), Mälarhusen 1 ex 30.9 (Bengt Wendel), Kullaberg, Hjortstugan, 1 ex 17.9- 10.10 (Markus Franzén, Mikael Johannesson). Oklart om arten är etablerad i sydöstra **Skåne**.

Apamea epomidion, leverfärgat ängsfly. **Sk**, Ö. Hoby, Örnahusen 1 ex 11-18.7 (Sami Haapala, Clas Källander, Karl Källander, Nils Ryrholm), Svarte flera ex på bete 26.6- 9.7 (Markus Franzén, Mikael Johannesson), Gärdslöv, Kullatorp 3 ex på bete 13.7 (Jesper Lind och Mats Lindeborg). Arten har tidigare i **Skåne** endast påträffats på ett par lokaler.

Eremobina pabulatricula, ljusgrått ängsfly (EN). **Öl**, Ottenby 4 ex 14.8. (Markus Forslund). Den tidigare kända lokalen i **Blekinge** bör inventeras och artens status i Norrland klarläggas (Palmqvist 2003).

Hydraecia ultima, förväxlat stamfly. **Sk**, Ö. Hoby, Örnahusen 1 ex 5- 12.7 (Sami Haapala, Clas Källander, Karl Källander, Nils Ryrholm), Mossbystrand 1 ex 9- 16.8, Kåseberga 1 ex 10-15.8 (Markus Franzén, Mikael Johannesson), Backåkra 10.8 (Lars Imby), **Bl**, Gö 1 ex 7.8. (Ingvar Svensson, Christer Bergendorf), Hasslö 1 ex 9.8 (Magnus Pettersson), Utlängan 1 ex 11-26.8 (Per-Eric Betzholtz), **Sm**, Västervik, Jenny 2 ex 4- 8.8 (Stefan Ekroth, Thomas Ewerlid), **Go**, Sundre, Hallbjäns 3 ex 21.7- 9.8 (Clas Källander, Karl Källander, Nils Ryrholm). På **Öland** har arten återigen observerats i 10-tals exemplar (flera rapportörer).

Archanara sparganii, igelknoppsrörfly (NT). **Bl**, Utlängan 1 ex 11- 26.8 (Per-Eric Betzholtz).

Sedina buettneri, brunstarrfly (NT). **Öl**, Solberga 1 ex 28.9- 24.10 (Per-Eric Betzholtz), Segerstads fyr 1 ex 5.10 (Sven Johansson), N Möckleby, Dörby 1 ex 3- 8.10 (Hans Karlsson), Mellstaby 1 ex 4- 7.10 (Jesper Lind), **Bl**, Utlängan 1 ex 17.9- 18.10 (Per-Eric Betzholtz). Fasta förekomster är fortfarande endast kända från Skåne.

Chortodes extrema, ljusribbat stråfly. **Bl**, Utlängan 1 ex 10.6- 9.7, 1 ex 10- 20.7, **Öl**, Össby 1 ex 4- 15.7 (Per-Eric Betzholtz). Arten är endast bofast i **Skåne** och i **Uppland**.

Lacanobia splendens, vackert lundfly. **Sk**, Ö. Hoby, Spraggehusen 1 ex 6- 12.7 (Sami Haapala, Clas Källander, Karl Källander, Nils Ryrholm). Andra fyndet i landet och första i **Skåne**.

Aetheria dysodea, gulpunkterat lundfly. **Sk**, S. Sandby, 7 larver 13.8 (Magnus Persson). Eslöv flera larver 9.8, Kristianstad flera larver 28.8 (Börje Dalsved). Arten verkar expandera och larven kan säkert finnas dold i fler sydsvenska städer.

Hadena luteago. **Go**, Hamra, Suders en hona 20.7- 10.8. Ny art för Sverige (Fig. 3). Arten har expanderat i Baltikum under de senaste varma gynnsamma åren och har sedan år 2000 sporadiskt visat sig i Finland. Troligen finns lämpliga biotoper för arten på södra Gotland. Som svenskt namn föreslår rapportörerna (Clas Källander, Karl Källander, Nils Ryrholm) nejlikrotfly. Enligt Hacker m.fl. (2002) flyger arten normalt på öppna och varma marker från sen vår till omkring midsommar. Larven lever på nejlikväxter, som ung av blad och senare på rötterna.

Sideridis albicolon, vitpunkterat lundfly (NT) **Go**, Hamra, Tuvlandet 1 ex 1- 19.7 (Clas Källander, Karl Källander, Nils Ryrholm). Arten är i övrigt begränsad till ett fåtal kända lokaler i **Skåne**, **Halland** och på **Öland**.

Conisania leineri, vitribbat strandfly (CR). Arten förekommer inom ett extremt begränsat område vid Kabusa i **Skåne**. Insamling av larver bör inte ske.

Polia conspicua. **Nb**, Muonionalusta, Muoniovaara 1 ex på bete 20.7 (Jari Silvola). Arten är ny för Sverige (Fig. 4). Denna tidigare eftersökta och förväntade art uppträder lokalt i Finland nära den svenska fyndplatsen i nordostligaste **Norrbotten**. Den flyger främst i slutet på juli och fångas bäst på bete under de ljusa nätterna, vilket gör att den lätt kan förbises. Livsmiljön utgörs främst av flacka berg där den framförallt flyger strax ovan trädgränsen. Sådana miljöer förekommer endast i begränsad utsträckning på den svenska sidan men det kan antas att arten kommer att etablera sig även i här. Arten föreslås få det svenska namnet arktiskt lundfly.

Mythimna turca, rödtofsat gräsfly (NT). Utanför artens enda kända svenska förekomst i Sandhammarområdet är följande fynd rapporterade: **Bl**, Utlängan 1 ex 10.6- 9.7, 2 ex 10- 20.7, **Öl**, Näsby 1 ex 22.6- 15.7, 3 ex 16- 21.7, Nedre Ålebäck 1 ex 17.7- 1.8, Össby 1 ex 9- 15.8 (Per-Eric Betzholtz), Runsbäck 1 ex 18.7 (Mats Lindeborg), **Go**, Vamlingbo, Bjärgeslänningar 1 ex 22.8- 17.9 (Clas Källander, Karl Källander, Nils Ryrholm).

Mythimna albipuncta, vitpunkterat gräsfly. Arten förekommer bofast i **Skåne**, **Blekinge** och kanske även på **Öland** (många rapportörer). Arten är även noterad som ny för **Sm**, Kalmar, Nyhemskullen 1 ex. 25.8 (Mats Lindeborg).

Mythimna l-album, l-tecknat gräsfly Arten har visat sig i ett mindre område i **Skåne** mellan Kåseberga och Spraggehusen. Totalt är ca 50 fynd gjorda i **Skåne,** de allra flesta i Kåsebergaområdet (flera rapportörer). **Go**, Sundre, Barrshage 1 ex 21.7- 21.8 (Sami Haapala, Clas Källander, Nils Ryrholm), **Öl**, Näsby 1 ex 13-27.9 (Per-Eric Betzholtz).

Orthosia munda, svartprickigt sälgfly. Expanderande art som numera är etablerad på **Öland** (flera rapportörer), **Ha**, Halmstad, Stjärnarp 45 ex 3.5 (Ronny Lindman), och noterad ny för **Sö**, Lästringe, Hjortronmossen 1 ex 7.5 (Göran Hagerum, Per-Olof Kall, Jesper Lind).

Noctua orbona, kantfläckat bandfly. **Gä**, Gävle, Ytterharnäs 1 ex 29.8- 1.10. (Clas Källander). Det näst nordligaste fyndet i Sverige.

Noctua interposita, storfläckigt bandfly. **Sk**, Mossbystrand 1 ex 9- 16.8 (Markus Franzén, Mikael Johannesson), **Öl**, Sandby 1 ex 19.8 (Hans Lindmark), **Go**, Hamra, Suders 1 ex 10- 21.8, Öja, Roes 1 ex 22.8, Hamra, Suders 1 ex 22.8 Sundre, Barrshage 1 ex 21.7- 21.8 (Sami Haapala, Clas Källander, Nils Ryrholm).

Noctua interjecta, rödbrunt bandfly. Fortsätter expandera och är numer etablerad i **Halland** och sannolikt även på **Öland** (flera rapportörer).

Spaelotis clandestina, svenskt jordfly (VU). Artens nuvarande status är oklar. Arten bör eftersökas. Inga aktuella förekomster är kända förutom på Seskarö i **Norrbotten**. Se även Franzén (2004).

Cerastis leucographa, brunrött skogsfly. **Öl**, Arontorp 1 ex 8.5 (Per-Eric Betzholtz), **Go**, Hamra, Suders 1 ex 24.4- 7.5, 2 ex 8.5- 12.6 (Sami Haapala, Clas Källander, Nils Ryrholm). Arten expanderar i Baltikum och kanske snart är bofast på **Öland** och **Gotland**.

Cryptocalia chardinyi, ryskt bandfly. **Up**, Kallrigafjärden 1 ex 2.8 (Jan-Olof Björklund). Fjärde svenska fyndet. Arten är utbredd och vanlig i Finland. Den kan finnas dold någonstans utefter Upplandskusten.

Peridroma saucia, vittofsjordfly (Fig. 5). Under september och oktober har 16 fynd gjorts i **Sk**, **Ha**, **Bl**, **Öl** och **Go** av denna årliga migrant.

Agrotis crassa. **Öl**, Mellbytorp, 1 ex 25.7- 7.8, (Anders Robertsson), Kapelludden 1 ex 2- 9.8 (Per-Eric Betzholtz). Första fynden i Sverige (Fig. 6). Anders Robertsson föreslår det svenska namnet piltecknat jordfly. Arten togs samtidigt i flera exemplar i Danmark, bland annat på Bornholm. Den är närmast lokalt förekommande i Polen. Enligt Fibiger (1990) flyger *A. crassa* normalt i augusti-september och föredrar öppna ytor med sparsam ört- och buskvegetation. Arten är blombesökare och attraheras av såväl bete som ljus. Larven uppges leva på gräsrötter.

Lymantria dispar, lövskogsnunna (NT). **Öl**, Runsbäck 1 ex 3- 8.8, 1 ex 10.8 (Mats Lindeborg), Arontorp 4 ex 2- 9.8 (Per-Eric Betzholtz), **Sm**, Kalmar, Kläckeberga 1 ex 31.7- 6.8 (Hans Karlsson). Endast hanar är rapporterade. Denna fluktuerande art uppträder numera sporadiskt. Oklart i vilken utsträckning bofasta populationer finns i landet.

Euproctis chrysorrhoea, äpplerödgump. En distinkt migration i mitten på juli noterades av denna numera mycket sällsynta art. **Sk**, Stockamöllan 1 ex 18.7 (Börje Dalsved), Östra Värlinge 1 ex 22.7- 8.8, Krankesjön, Stensoffa 3 ex 10- 21.7, Mossbystrand, 4 ex 10- 21.7 (Markus Franzén, Mikael Johannesson), sydöstra **Skåne** 37 ex 9- 24.7, (Jan-Olof Ördén, Clas Källander, Karl Källander, Nils Ryrholm m. fl.), **Öl**, Mellstaby 1 ex 14.7 (Jesper Lind).

Meganola albula, vitt trågspinnarfly. Enstaka rapporter om arten föreligger från **Sk, Öl** och södra **Go**. Bland annat verkar arten bofast i Ottenby (flera rapportörer), **Sm**, Västervik, Jenny 1 ex 29.7- 1.8 (Stefan Ekroth, Thomas Ewerlid).

Nycteola asiatica, bredvingad sälgfotsläpare. **Sk**, Lund, Kungsmarken 1 ex 11- 17.9 (Hannu Saarenma), **Bl**, Hasslö 1 ex 16.8 (Magnus Pettersson).

Miltochrista miniata, rosenvinge. **Sö**, Floda, Sörtorp 1 ex 8- 14.8 (Karl Källander). Arten är fåtalig i Södermanlands inland, men lokalt allmän efter Södermanlandskusten (Göran Palmqvist).

Pelosia muscerda, punkterad lavspinnare. Har återigen uppträtt utanför artens tidigare kända utbredningsområde. **Sm**, Västervik, Jenny 2 ex 15-14.7 (Stefan Ekroth, Thomas Ewerlid), Kalmar, Kläckeberga 1 ex 7-11.8 (Hans Karlsson). Arten har även rapporterats i antal från **Sk**, **Bl, Öl** och **Go**.

Lithosia quadra, stor lavspinnare. Arten är rapporterad i många ex från främst mellersta och norra **Öland**. Även på **Gotland** rapporteras ett 30 tal ex från spridda delar av ön. Arten rapporteras enstaka från Sandhammaren till Maglehem i **Skåne** (flera rapportörer). Utanför dessa områden finns följande fynd: **Sm**, Kalmar, Kläckeberga 2 ex 1.7- 6.8 (Hans Karlsson), Västervik, Jenny 1 ex 29.7- 1.8 (Stefan Ekroth, Thomas Ewerlid), **Sö**, Häringe 1 ex 6.8, Nämdö, Östanvik 1 ex 9.8, Torö 3 ex 7- 11.8 (Göran Palmqvist), Huddinge, Ådran 1 ex 5.8 (Daniel Holmlund), Floda, Sörtorp 1 ex 8- 14.8 (Karl Källander).

Eilema griseola, askgrå lavspinnare. **Go**, Sundre, Barrshage 1 ex 22.7- 21.8 (Sami Haapala, Clas Källander, Nils Ryrholm), Herrvik 7.8 (Markus Forslund, Båtel Eneqvist), **Öl**, Ås, Ottenby 1 ex 6- 9.8 (Hans Karlsson).

Hyphoraia aulica, gulfläckig igelkottspinnare (CR). **Öl**, Algutsrum, Jordtorpsåsen 1 larv 3.4 (Bengt Åke Bengtsson), 1 parasiterad larv 8.4 (Fabian Idensjö m. fl.), **Ha**, Skottorp, Skummeslövsstrand 3 larver 12.4 (Ronny Lindman). Dessa två områden är de enda kända områdena där arten fortfarande finns kvar.

Tyria jacobaeae, karminspinnare. **Sk**, Kivik 2 ex 31.5- 5.6 (Jan-Olof Ördén), Kåseberga 1 ex 31.5- 9.6, Östra Värlinge 1 ex 10.6- 6.7 (Markus Franzén, Mikael Johannesson), Ö. Hoby, Örna-

Figur 3. ***Hadena luteago*** *påträffades som ny för Sverige på Gotland. En hona fångades mellan 20.7 och 10.8 vid Hamra, Suders (Clas Källander, Karl Källander, Nils Ryrholm). Som svenskt namn föreslår rapportörerna nejlikrotfly. Foto: Clas Källander.*

Hadena luteago *was found new to Sweden on the Baltic island Gotland. One female was found in a light-trap at Hamra, Suders between 20.7 and 10.8 (Clas Källander, Karl Källander, Nils Ryrholm). The species is presently expanding in the Baltic states.*

Figur 4. För första gången påträffades ***Polia conspicua*** *i Sverige. Jari Silvola fick detta exemplar på bete den 20:e juli vid Muonionalusta. Arten var väntad i Sverige då det bara är ett par mil till de närmsta kända finska förekomsterna. Foto: Jouko Nurminen.*

Polia conspicua *was recorded for the first time in Sweden by Jari Silvola. One specimen was caught on bait 20 of July. The species prefer to fly just above the tree line on flat hills/mountains and at night they may be attracted to sugarbait.*

husen 1 ex 13- 20.6 (Sami Haapala, Clas Källander, Karl Källander, Nils Ryrholm), **Öl**, Tävelsrum 1 ex 17.6 (Bengt Åke Bengtsson), Torslunda, Tävelsrumsåsen flera larver på stånds (*Senecio jacobea*) 23.7 (Fredrik Persson) samt 20.8 (Mats Lindeborg). Arten verkar expandera ut över Götalands kusttrakter. Tidigare förekom arten endast på Södertörn (**Sö**) och på **Gotland** (Palmqvist 2000, 2003, Franzén 2004).

Införda arter

[*Acharia apicalis*]. **Vg**, Kållered, IKEA 1 larv 2.3 samt 1 larv 30.3 (Naturhistoriska museet i Göteborg genom Charlotte Jonsson). En av larverna kläcktes till fullbildad fjäril. Larverna hittades på Arekapalm (*Areca catechu*) på IKEA:s krukväxtavdelning. Efter att liknande larver har dykt upp på IKEA i Danmark (Karsholt in prep.), Tyskland och Storbritanien har nu larver och utkläckta fjärilar identifierats av snigelspinnarexperten Marc E. Epstein i Kalifornien. Genitalierna har visat sig stämma väl överens med *A. apicalis*. Rapporten om *Sibene* (*Acharia*) *stimulea* från 2003 (Franzén 2004) är felaktig och baserades på larvens utseende. Larvens utseende är mindre pålitligt för artbestämning då det finns många arter med liknande utseende och sannolikt även obeskrivna arter med likartade larver (Marc E. Epstein muntl.). *A. apicalis* förekommer från Mexico till Costa Rica, främst runt 1000 m. ö. h. En annan snigelspinnarart tillhörande släktet *Euclea* har påträffats på IKEA i Tyskland. IKEA uppger att de även importerar växter från mer låglänta områden i Sydamerika. Arten föreslås det passande namnet ikeasnigelspinnare.

[*Chrysodeixis chalcites*, tvillingfläckat metallfly]. **Vg**, Axvall, 1 ex 16.4. Fjärilen påträffades nykläckt i en kruka med svenskodlade penseer som stått ute under flera frostnätter (Emmy Ahlkvist-Johannesson).

Nya landskap- och lappmarksfynd

Numrering: först enligt Svensson et al. (1994) och därefter enligt Karsholt & Razowski (1996). Det är samma nummersystem som på Artportalens rapportsida. De mest frekventa rapportörerna har förkortats (enl. Cederholm 1978): BZZS = Per-Eric Betzholtz. GFJS = Östen Gardfjell, HAPF = Sami Haapala, KJCS = Clas Källander, RYRS = Nils Ryrholm, PENS = Carl-Åke Pettersson.

1002, 4153 *Lamellocossus terebra* **Vr** (PENS) 2001
1437, 4030 *Sesia apiformis* **Me** (GFJS)
1731, 6993 *Aporia crataegi* **Nb** (Sylvain Cuvelier), **To** (Hans Lindmark)

*Figur 5. Vittofsjordfly (**Peridroma saucia**) är en i Sverige mycket sällsynt, men i det närmaste årligen påträffad, migrerande art. Exemplaret på bilden besökte Ronny Lindmans trädgård (Halland, Halmstad, Påarp) 29.10. Foto: Ronny Lindman.*

***Peridroma saucia** is considered as a very rare migrant to Sweden. This particular specimen, visited Ronny Lindmans garden in Halland 29.10.*

*Figur 6. **Agrotis crassa** påträffades som ny för Sverige i två exemplar på Öland. Mellbytorp, 1 ex 25.7- 7.8, (Anders Robertsson), Kapelludden 1 ex 2-9.8 (Per-Eric Betzholtz). Arten föreslås det svenska namnet piltecknat jordfly. Foto: Per-Eric Betzholtz.*

*Two individuals of the migrating species **Agrotis crassa** was found on the Baltic island Öland in August. The species is new to the Swedish fauna.*

1745, 7286 *Limenitis populi* **Nb** (Bert Gustafsson, Kenth Sandling, Mats Karström)
1748, 7259 *Nymphalis xanthomelas* **Sm** (Rolf Jansson, Bo Söderström), **Sö** Magnus Åbrink
1758, 7208 *Argyronome laodice* **Gä** (Göran Sjöberg) 2003
1799, 7309 *Lasiommata megera* **Vr** (Tomas Carlberg)
1844, 7483 *Habrosyne pyritoides* **Gä** (KJCS)
1854, 7953 *Alsophila aescularia* **Sö** (Johan Berg)
1857 a, 7975 *Antonechloris smaragdaria* **Sö** (Mårten Nilsson)
1860, 7998 *Thalera fimbrialis* **Sö** (Göran Palmqvist)
1870, 8022 *Cyclophora punctaria* **Gä** (KJCS, Göran Sjöberg)
1888, 8132 *Idaea biselata* **Me** (HAPF, GFJS), **Hr** (HAPF, KJCS, RYRS)
1899, 8188 *Idaea deversaria* **Me** (Ingvar Svensson)
1908, 8245 *Orthonama vittata* **Ås** (Bengt Åke Bengtsson)
2118, 7635 *Ennomos fuscantaria* **Vr** (PENS)
2225, 8507 *Eupithecia egenaria* **Vr** (PENS)
2226, 8509 *Eupithecia centaureata* **Me** (GFJS)
2034, 8528 *Eupithecia goossensiata* **Hr** (HAPF, KJCS, RYRS)
2040, 8538 *Eupithecia icterata* **Me** (GFJS) 1999
2044, 8551 *Eupithecia millefoliata* **Gä** (KJCS, RYRS)
2052, 8573 *Eupithecia innotata* **Me** (GFJS) 1999
2063, 8601 *Chloroclystis v-ata* **Vr** (PENS)
2238 a, 8689 *Thaumetopoea processionea* **Sk** (Börje Dalsved, Markus Franzén, Richard Lövgren, Mikael Johannesson)
2262, 10507 *Setema cereola* **Hr** (HAPF, KJCS, RYRS)
2298, 8839 *Paracolax tristalis* **Hs** (Bo Olsson)
2299, 9169 *Trisateles emortualis* **Me** (GFJS, HAPF)
2302, 9018 *Colobochyla salicalis* **Up** (Jan-Olof Björklund) 2000
2336, 10425 *Meganola albula* **Sm** (Stefan Ekroth, Thomas Ewerlid)
2239, 10431 *Nola aerugula* **Me** (GFJS)
2346, 10443 *Nycteola degenerana* **Hr** (HAPF, KJCS, RYRS)
2348 a, 9088 *Chrysodeixis chalcites* **Vg** (Emmy Ahlkvist-Johannesson)
2362, 9058 *Autographa mandarina* **Bl** (BZZS)
2388, 8793 *Simyra albovenosa* **Ha** (Mikael Johannesson, Peter Streith)
2392, 8810 *Cryphia raptricula* **Hs** (Bo Olsson)
2403, 9503 *Euplexia lucipara* **Hr** (HAPF, KJCS, RYRS)
2404 c, 9525 *Eucarta virgo* **Sm** (Stefan Ekroth, Thomas Ewerlid)
2433, 9774 *Apamea scolopacina* **Vr** (Mårten Nilsson, PENS)
2440, 9787 *Mesoligia literosa* **Hr** (HAPF, KJCS, RYRS)
2441, 9789 *Mesapamea secalis* **Hr** (HAPF, KJCS, RYRS)
2480, 9454 *Hoplodrina ambigua* **Ha** (Mikael Johannesson, Peter Streith), **Gä** (KJCS, RYRS)
2490, 9479 *Proxenus lepigone* **Sk** (Mikael Johannesson, Peter Streith)
2510, 9240 *Calophasia lunula* **Ög** (Richard Lövgren) 2003
2560, 9560 *Xanthia gilvago* **Vr** (PENS)

2574 a, 9995 *Polia conspicua* **Nb** (Jari Silvola)
2579, 9969 *Sideridis albicolon* **Go** (KJCS, Karl Källander, RYRS)
2587, 9918 *Lacanobia thalassina* **Ås** (Bengt Wendel) 1990
2588, 9914 *Lacanobia splendens* **Sk** (HAPF, KJCS, Karl Källander, RYRS)
2599 a, 9933a *Hadena capsincola* **Hr** (HAPF, KJCS, RYRS)
2599 b, 9935 *Hadena luteago* **Go** (KJCS, Karl Källander, RYRS)
2610, 10043 *Orthosia populeti* **Me** (GFJS) 2003
2614, 10050 *Orthosia munda* **Sö** (Jesper Lind)
2619, 10002 *Mythimna albipuncta* **Sm** (Mats Lindeborg)
2644 a, 10336 *Agrotis crassa* **Öl** (BZZS, Anders Robertsson)
2658, 10097 *Noctua orbona* **Gä** (KJCS)
2664, 10163 *Spaelotis ravida* **Me** (GFJS)
2705, 0225 *Cerastis leucographa* **Go** (HAPF, KJCS, RYRS)
2708, 9372 *Pyrrhia umbra* **Me** (GFJS)

Tack

Ett varmt tack till alla rapportörer som möjliggjort denna sammanställning. Ett särskilt tack till Nils Ryrholm, Göran Palmqvist, Anders Ohlsson, Mats Lindeborg, Ronny Lindman och Jan-Olof Björklund för värdefulla synpunkter på tidigare versioner av denna sammanställning. Per Stadel Nielsen har välvilligt svarat på frågor om fynd i Danmark.

Litteratur

Conrad, K.F., Woiwod, I.P., Parson, M.S., Fox, R. & Warren M.S. 2004. Long-term population trends in widespread British moths. – J. Insect Conserv. 8: 119-136.

Cassel-Lundhagen, A. 2004. Igenväxning och isolering hotar den bruna gräsfjärilen (*Coenonympha hero*) i jorbrukslandskapet. – Ent. Tidskr. 125: 173-179.

Cederholm, L. 1978. Namnkoder- ett förslag till enhetliga personangivelser inom biologin. – Ent. Tidskr. 99: 135-141.

Douwes, P. 1974. Intressantare fynd av Macrolepidoptera i Sverige 1973. – Ent. Tidskr. 95: 190-191.

Douwes, P. 2004. Dagfjärilar förr och nu – en studie i Östergötland. – Ent. Tidskr. 125:81-89.

Eliasson, C.U., Ryrholm, N., Holmér, M., Gilg, K. & Gärdenfors, U. 2005. National Nyckeln till Sveriges flora och fauna. Fjärilar: Dagfjärilar. Hesperidae – Nymphalidae. ArtDatabanken, SLU, Uppsala.

Fibiger, M. 1990. Noctuinae I – Noctuidae Europaeae vol. 1. – Entomological Press, Sorö.

Franzén, M. 2004 Intressanta fynd av storfjärilar (Macrolepidoptera) i Sverige 2003. – Ent. Tidskr. 125: 27-42.

Franzén, M. & Ranius, T. 2004. Habitat associations and occupancy patterns of burnet moths (Zygaenidae) in semi-natural pastures in Sweden. – Ent. Fenn. 15: 91-101.

Gärdenfors, U. 2005. Rödlistade arter i Sverige 2005. – Artdatabanken, Uppsala.

Gärdenfors, U. & Lindeborg, M. 2004. Nya svenska namn på Nordens dagfjärilar. – Ent. Tidskr. 125: 189-198.

Hacker, H., Ronkay, L. & Hreblay, M. 2002. Hadeninae I – Noctuidae Europapeae, vol. 4. Entomological Press, Sorö.

Huldén L., Albrecht, A., Itämies, J., Malinen, P. & Wettenhovi, J. 2000. Atlas of Finnish Macrolepidoptera. – Lepidopterologiska sällskapet i Finland, Helsingfors.

Johansson, N. 2004. Hotade dagaktiva fjärilar i Jönköpings län. – Rapport 2004:40. Länsstyrelsen i Jönköpings län.

Karsholt, O. & Razowski, J. 1996. The Lepidoptera of Europe, a distributional checklist. – Apollo books, Stenstrup.

Lövgren, R. & Dalsved, B. 2005. *Thaumetopoea processionea* L. funnen i Sverige. – Ent. Tidskr. 126: 93-94.

Maes, D. & van Dyck, H. 2001. Butterfly diversity loss in Flanders (north Belgium): Europe’s worst case scenario? – Biol. Conserv. 99: 263-276.

New, T. R. 2004. Moths (Insecta: Lepidoptera) and conservation: background and perspective. – J. Insect Conserv. 8: 79-94.

Nilsson, M. & Berglind, S-Å. 2004. Dagflygande ängsfjärilar i Värmlands län 2004. En inventering i Östmark-Höljes- och Örtensjöområdet. – Rapport 2004:25. Länsstyrelsen i Värmlands län.

Nilsson, M.: *Antonechloris* (*Thetidia*) *smaragdaria* (Fabricius 1787), ny mätarart för Sverige. – Ent. Tidskr. 126: 75-76.

Ohlsson, A. & Wedelin, M. 2004. Dagfjärilsinventering 2001-2004. – Entomologiska sällskapet i Lund.

Palmqvist, G. 2000. Intressanta fynd av storfjärilar (Macrolepidoptera) i Sverige 1999. – Ent. Tidskr. 121: 31-45.

Palmqvist, G. 2003. Intressanta fynd av storfjärilar (Macrolepidoptera) i Sverige 2002. – Ent. Tidskr. 124: 47- 64.

Ryrholm, N. 2005. Intressanta fynd av fjällfjärilar i Sverige 2004. – Ent. Tidskr. 126: 77-84.

Skou, P. 1984 Nordens Målare. Danmarks dyreliv. Bind 2. – Apollo Books. Stenstrup.

Svensson, I., Elmquist, H., Gustafsson, B., Hellberg, H., Imby, L. & Palmqvist, G. 1994. Catalogus Lepidopterorum Sueciae. – Naturhistoriska Riksmuseet, Stockholm.

Svensson I. & Palmqvist, G. 1990. Svenska fjärilsnamn. – Entomologiska föreningen, Stockholm.